

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:
Egy évre . . . 10 kor. — fill.
Hat hóra . . . 5 kor. — fill.
Három hóra . . . 2 kor. 50 fill.
Előfizetési pénzek postautalványtál küldhetők.
Egyes számok 20 fillérért kaphatók
a kiadóhivatalban.

BARSA.

HIRDETÉSEK

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 14 fill.
készeriért 12 fill., többször 10 fill. fizetendő.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásér 10 fillér.
Hivatalos hirdetések
100 szögig 2 kor. 67 fill., azontul minden szó 2
fillérével számítottak.
A nyiltérben:
minden négyhasábos garmond-sor díja 30 fillér.
Velünk 7-vezeköttesben levő hirdető-irodák, elő-
fizetők, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj-
kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.
FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer
→ vasárnap reggel. ←

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba
(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.
A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA.

A fejadó.

Évek óta halljuk, hogy a mostani adó rendszer reformra szorul s annak gyökeres reformálása is már csak idő kérdése. Lapunk hasábjain is több ízben szóvá tettük e reformokat s az adózó közönség érdekében azok mielőbbi keresztülvitelét sürgettük.

Adórendszerünk, főképp pedig az adóknak nagy költséggel járó behajtása nem felel meg előirányzott céljának, az adófizető polgárságra pedig nagy megterheléssel jár. Hogy csak egy illusztris példát hozunk fel, a sok különféle adónem közül kiemeljük a fejadót.

Mint ismeretes, a törvény több olyan foglalkozást sorol föl, amelynek tüzői nem fizetnek fejadót. Így: az iskolában járó gyermekek, egyetemi hallgatók, de már, a ki bármely okból a szüleinél tartózkodik, arról fölteszik, hogy segítségére van apjának s így adóköteles. Fizeti hát a fejadó.

Kegyelmes ur fia, fizeti az orvos és ügyvéd, fizeti az iparos és kereskedő és fizeti a földbirtokos és kisgazda fia is. De már az aztán csak nem egészen méltányos, hogy a kegyelmes ur fia is csak annyit fizet, mint a legutolsó zsellér fia? Nem hinném, hogy sok kegyelmes asszony tudná azt, hogy a ferje csak annyi adót fizet ő érte, mint akármelyik kisgazda az ő feleségéért; nem hiszem, hogy tudja, miszerint az ő 16 éves fiát ha külön keresettel nem bír még, avagy nem jár iskolába, csak annyira taksálja a törvény, mint a legszegényebb parasztnak a fiát.

Mért fizeti ezt a fejadót azonban a föld- és házbirtokos nemcsak a családtagja után, hanem a saját feje után is? Mert nem kérnék magyarázatot, ha a tisztviselő, az ügyvéd, kereskedő és iparos is fizetné! Igen ám, de mind-

ezek csak akkor fizetnek még külön fejadót is, ha földdel, avagy házzal bírnak. A laikus ember azt gondolhatná ebből, hogy a ház- és földbirtokos ennél a fejadónál egyéb adót nem fizet, és azért tesz a törvény velük e tekintetben kivételt.

Pedig ez a fejadónak nevezett II. oszt. kereseti adó oka leggyakrabban a kisgazdák pusztulásának. Az állam a felgyülemlett fejadó-hátralék fejében kitudja a kisgazdát hajlékából és földdecckéjéből és az mégsem jut az ő birtokába. Nem ám, mert a I. oszt. kereseti adó nem terhelvén magát az ingatlan — a bíróság e végrehajtásnál nem kvalifikálhatja előnyös tételnek és így az árverésnél befolyt csekély összeg az előnyös tételekre sem lévén elegendő, — erre az adóra, a mely miatt az ingatlan eladatott — nincs fedezet: — és nem marad egyéb hátra, mint az adót törölni, vagyis leírni.

Jól tudta azt a kincstár, hogy az árverés megtartása után ez lesz az eredmény — és mégis megtartja azt. Kótyavetyére kerül ily módon évenként sok-sok kisgazdának a birtoka és szaporodik évről-évre a teljesen elpusztult gazdáknak a száma.

De ezekkel egyaránt mindjobban szaporodik a szegénység a kisiparosok között is. Mert hiszen az iparos csakis mezőgazdaságunk virágzásából nyeri táplálékát, amely egész közgazdasági életünk táplálója: a földművelés hanyatlal, hanyatlani kell az iparnak is!

Aki a népközt jár-ke, az tudja, hogy hány kisiparos szünteti be évenként munkáját, mert nincs munkája; a falkakon járó ember mondhatja meg, hogy a jómódban volt kisiparosok mint mennek tönkre csak azért, mert egyre jobban pusztulnak a kisgazdák.

Még nincs késő a mentőmunka megindítására, de sokáig késni nem lehet

vele. Ne is késsünk hát, mert minden késedelmes hónap földöntutóvá tesz száz meg száz embert; olyan embert, aki az államfenntartó elemet képezi minálunk.

Töröljük el azt az adót, melynek semmi alapja nincs és mentsük meg vele a kisgazdák ezreit az elpusztulástól, kicsiny ingatlanjuk dobrakerüléséért.

Leány és szerelem.

A mi az életben remény: ugyanaz a szívben: a szerelem. Mi volna az ember léte remény — s mi volna az ember léte nélkül? . . . tükör nélküli keret, kiapadt patak. A remény: az élet — s a szerelem a szív tápláléka. Ezen két legnemesebb érzelmek két uton halad, de egy helyen jön össze: a kebel dics-csarnokában.

Sokan és sokat írtak már a reményről s még többet a szerelemtől; a világ teremtése óta mindig csépelik e két érzelmek és mégis új, mégis ünnepi otthona a szegénynek, gazdagnak, koldusnak, királynak egyaránt. Régi témák új kiadása tehát csak karczóatom s éppen azért, képzelem . . . szinte látom . . . mily feszült figyelemmel várják a refraint uraim és hölgyeim, hogy vajjon melyik nemnek állók a pártjára. Tájképzésük előre is kijelentem, hogy én bizony a szépnemnek dicsőítésére hangoltam föl lantom hurjait, nem részrehajásból, hanem Themis iránti köteleességből.

Olvastam valahol, hogy midőn egy arisztokrata illetenárt fogadott gyermekeihez, ezen kérdést adta az etquette nagy mesterének: mi a szerelem?

A nevelés művészetében megöszült vándortanár röviden felelt: „fiatal leánykáknál a szerelem a szív ébredő hajlama; fiatal embereknél a szív nagykorúsítója; vén leány nál öcska, deres túor; vén legény nál kialudt vulkán, a mely ki-kitör ugyan, de hamar elalszik; özvegy asszonynál vágy a nélkülözött után, özvegy embernél, prózai otthon; vén embernél rococo emlék stb.“

A mamájok emlékezetből tudja ugyan, hogy a piros fülbevalós azelőtt tovább szoptott, a fűrésztések ellen jobban apellált és sok más egyébét másképpen csinált, hanem a fűfajás ideje alatt mindjobban elhagyta ezeket az apró ismertető jeleket és mindjobban, testben és szokásban hasonlított egyik a másikhoz.

A fülbevalókat azért mégis berakták, de azért a csere az ikrek között éppoly megtörténhetett, mint a hogyan nem történhetett. A fülbevaló ezentul mindig megmondta ugyan, melyik a Mariska és melyik a Piroška, de hogy melyik az igazi keresztelt, az máig is talány maradt.

Amikor kettőjüknek a bölcső kicsi lett, a kettős csöcsü gumisüveg tejtartalma kevés lett, a korrall, idővel az ikrek hasonlósága is nagyobb lett, — egy javas vén-asszony azt javasolta, hogy meg kell őket fűrésztani egyiket kék-gálícz, a másikat zöld-gálícz oldatban, aztán ki kell tenni a napra száradni, hogy így a testbőrre valami csekély megkülönböztető színárnyalat nyerjen. Ezt a javaslatot a familia nem követte. Maradtak tovább is egyformák, — egyik olyan, mint a másik.

Már ovodába jártak, amikor megint megláttam őket. Amint az egy keresztapának illik, vittem az egyiknek hajasbabát, a másiknak paprikajancsit, ezen már csere fizetlet kötötték és nekem megint a fülbevalókról kellett leolvasnom a nevöket, hogy melyik az egyik, melyik a másik.

Az asztarót már letudták venni a poharat, ha az egyik öszetörte, ráfogta a másikkra, aztán igen bölcsen kikaptak mind-

A válaszszaal megelégedni látszó arisztokrata mosolyogva szorított vele kezét s ez által felavatta gyermekei nevelőjét.

Sokan és sokat írtak már a nők hütlenségéről, szivecskéjük számalánkjáról, délibáb szerelmükről; no de nem csodálom hiszen férfiak írták, már pedig: . . . emberek vagyunk. Valahányszor azonban ilyenén jereimádákat olvasunk, mindannyiszor eszembe jut Aesopus amaz ide vágó példaképe, mely szerint minden ember két tarisznyát viselő vándor; a mellén függő tarisznyában vannak a más hibái; ezért látjuk meg mindjárt a más szemében a szálkát és ezért feledjük önmagunkban a gerendát.

Kiki a maga háza előtt seperjen — mondja a magyar közmondás és nagyon helyesen.

Valóságos mánia irodalmunkban, úgy a szinpadon, mint regényekben, úgy a dal és általános költészetben, mint a prózai társadalmában: a nők hütlensége az expozé, a bonyodalom s végre az ebből származó töredelem, fájdalomszülte katasztrófa, a naturalis zárpont; míg a férfiak ártatlan (?) páriák gyanánt szerepelnek. — Ez nem igazság, ez nem méltányosság.

Tagadhatatlan, hogy a szépnem hajlandóságát, ingatlanságát Éva anyánkig föl lehet vezetni, de nem a . . . hűség utján.

Ismertem jó névnek örvendő fiatal író, a ki a mily határozott volt költészetében, oly pongyola volt szerelmében s valósággal kéjelgett szerelmi megcsalattatásában, lévén az kitűnő elégiai anyag.

Ismertem fiatal embert, a ki abban sajtáságos örömet talált, hogy minél több leánykát tudott a bizonytalanságnak kínos khez-zába sodorni. Oh, modern Don Juan!

Ismertem egy fiatal embert, a ki ahány lányt látott, sőt uram bocsá . . . fiatal aszszonyt, valamennyibe szerelmes lett. Oh, szerelemben fuldokló, — holdvilág — imádó ujoncz.

Ismertem özvegy embert, a kinek mirtuszkoszorus, hajadon leányok valának ideáljai. Oh, tavaszra visszasóvárgó nyár.

ketten. Ez a legheylesőbb eljárás az ikrek-nél; a fő az egyenlőség.

Egyedüli ismertető jelük volt, ha lekváros kenyeret ettek, mert az egyik jobban bemaszatolta magát, mint a másik. Ha befőtten ettek oszonnóra, elvők az volt, hogy aki hamarabb megeszi, — segít a másiknak. A porciókban osztott befőtt ily módon hamar elfogyott, segítettek tehát egymásnak kisírni egy másik porciót s a mama rendesen kapitult.

Egyszerre tanulták meg kiejteni papa, mama, pipi, papi, tütü, cecce, cecce volapük szavakat. Egyszerre tanultak meg mindent; különös ismertető jelük később se lett. Az ikrek történetében csoda két leány volt: egyik olyan, mint a másik.

Egymással békétlenkedni, egymásba belekötöni, a babaruhán összeverekedni remekül tudtak. Két különböző koru kis testvérek ezt rendszerint értik, hogyne értenének ilyesmihez ikrek! Az effle iker-veszedelemnek meg volt az a jó oldala, hogyha egymást jól megtépták, összekarmolták, volt néhány napra való ismertető jel, hogy melyik a Piroška, melyik a Mariska: egyik vagy a másik.

Koruk emelkedésével egyszerre mind elmaradt a cuczli, kaptak kis gyermekasztalt, eltörhetlen tányért, kanalat, a melyet amelyet az éhség lecsillapításával ebéd után egymáshoz dobáltak és kész volt a csata. Ha egyiknek több levele volt, nagyobb kenyerre, soványabb husa, mint a másiknak, ez veszedelemre, hadüzenetre adott okot.

TARCSA.

Az ikrek.

Legelső alkalomkor, amikor megláttam őket, éppen a fűrésztő kis teknőben lubiczoltak és amint azt már az effle nyolcz tiz napos gyerekek szokták, minden elkövethető módon tiltakoztak a fűrésztés fogatosításának végrehajtása ellen.

Affle kamaszgyerek voltam még az időben és állatorvornak készültem s az első év letelte után egyik sógorom írt, hogy menjek el hozzá, van neki akár egy meznaszériája, tanulhatok a szünidőben ia eleget a állatokból, mert ugy nyári időben esz dög is quantum satis.

Egyben jelezte, hogy sok a gólya is a ház környékén, azért hát siessék, mert keresztelő lesz nemsokára, a melyen nekem kell keresztapaságot vállalnom.

Meg is érkeztem a legjobb időben. Az apróságot fűrésztötték és még nem volt keresztelő. Amikor átestünk a viszontlátás czuppanós örömein, belepislantok a teknőbe is. Ott két apró kis személy leüdü. Az ilyen felfedezés az embernél lelobasztja a keresztapaság iránti kedvet.

— Mi ez, kedves sógorom?

— Ezek, amint látod, csecsemők! Válasolt önérzettel a boldog apa.

Hallod-e kedves sógorom, nem adnád nekem azt a hosszú nyaku gólyát kitömés végett? Jövő évi kurzuson már a tömést is tanuljuk.

Ezen bolond viccczen aztán mindketten jót nevettünk.

Pár nap mulva az ikreket templomba vitték a keresztelésre. A nagytudományu bába asszonyság megkérdezte, hogy mi legyen a nevök?

— Az egyik legyen Piroška, a másik Mariska.

— Hát most már tessék megmondani, melyik az egyik és melyik a másik, mert mindkettő egyforma.

— Mindegy a keresztelő előtt! Azután pedig majd „megbélyegezzük“ őket.

Erre pedig nagy szükség volt, mert a két apróság hasonlósága oly nagy, hogy ha az ember az egyiket nézte, azt hitte, hogy a másikat látja.

A keresztelés után mindkettő kapott egy pár fülbevalót és pedig Piroška kékét, Mariska pirosát. Ez volt az egyetlen ismertető jel, a mi elválasztotta őket.

De hát megtörtént, hogy Piroška füle betegeskedni kezdett, a miért aztán ki kellett venni a fülbevalót. Hanem ezt a Mariska nem engedhette meg, hát kisebbzödött az ő füle is, muszáj volt tehát Mariska függőit is kiszedni. Most már megint felimerhetetlenek voltak az ikrek.

A fülbevalók pedig párosával ott nyugodtak a sifon tetején szépen egy kis teás csészében együtt, jobban összekoverve, mint egy pakli kártya.

A pirosat a kéktől ugyan egyszerű elválasztani, de a Mariskát a Piroskától lehetetlen. Egyik olyan, mint a másik.

Mikor a függőt be akarták tenni, csak akkor szörnyűkődtek el, hogy most már újból meg kell keresztelni az ikreket, mert nem tudják, melyik az egyik, melyik a másik.

Ismertem kenyere javát megett, — sőt vén embereket, a kik tizennyolcz éves leánykák után ábrándoztak. Oh alkonyi homályban leáldozó nap, ki csak azért tekintesz még egyszer vissza a földre, hogy annál kínosabb legyen enyészetre hajlásod.

Valóban a társadalomban Mahomed koporsója: a leány sorsa.

Ki vonja, de ki is vonhatná kétségbe a leány sok oldalról zaklatott és sok tekintetben nem irigylendő helyzetét.

Szegény lányok! Alig bontakoztak ki a gyermekkor felhőtlen egü világából, már is a komoly hivatás küzdelemre ragad a végzet; a gyermekégből a korai öregségbe, átugorva a legszebb kort, az ifjúságot. A kiknek pedig a várva-várás emészto tüze idöt enged az ifjúság élvezésére, azoknak vajmi csekély kivétellel, rideg, eltompult élvezetet nyujt a jelen s a kétes jövő reménye a hervasztó sugár.

Mennyivel más a férfi helyzete.

A férfi, a hogy mondani szokták, ha elejti kalapját, fölveszi s ismét a régi. Háborítlanul éli át az arany ifjúságot — mely a mai modern világban csak talmi — nem töprenkedik, nem esik kétségbe jövője fellett, csak akkor ébred öntudatra, az ifjúság mámorából, midön azt látja, hogy komolyabb gondolkozásu barátai már beleuntak a nőtlenesség egyhanguságába, feladták a legényélet várát és átlépték a tulajdonképeni élet, a valódi küldetés küszöbét. Igen, mert lehet-e nagyobb örömmel fűszerezett boldogság, mint a nap fátalalmait egy szerető hitves kebelén kipihenni, kell-e főségesebb öröm, mint pajzán csemetéi gondtalan körében kertészkedni az embernek?

A nőtlen embert a hány szolgaszemélyzete var, anyyifelé pusztitják, míg a feleséges embert mindenütt gondos kezek őrzik. (Ha ... pcz. Szerk.) A férfi házassággal tartozik Istennek, a hazának, a társadalomnak. De fájdalom: — — — modern ifjaink könnyelműen játsszák azt, a mit semmi kinsen sem szerezhetnek meg a jövőben, eljátsszák férfi rugékonyságukat és midön jóbarát, ifjúság s más efféle mulandó epizódja a tulajdonképeni életnek mind elhagyják, nem annyira hivatásból, mint életuntságból, avagy modern nyelven kifejezve: változatoságból ... megnősülnek. Megnősülnek azért, hogy fiatal öregségükben, betegségeikben legyen egy hü ápolójuk s legyen, aki szemeiket a tragikus pillanatban lefojja.

Ez a halvány képe a mai modern, talmi arany ifjúságnak.

Logika nélkül buvárok tehát azok, a kik a női hütlenséget, annak mizeriáit a nők-

A göngicselő aranos gyermekkor elmúltával jött a másik ifjúság, a csiripelők virágos kora és az ikrekből a hosszú palántaság után bambók készültek valóni. Iskolába jártak már, többé nem verekedtek annyit, de ha meg történt, az egészen komolyan ment. Két kis bambó, mely még sokára fog kipattani, nem hasonlítható egy egymáshoz, mint Mariska és Piroksa, amikor egyforma öltözetben az iskolában mentek.

Egymáshoz való hasonlóságukat az iskolában értékesíthették legjobban. Ha valamelyiket feleltre szállították, mindig az állt föl, aki tudta a leckéit, mert hiszen a tanítónót tévedésbe ejteni játék volt, tud vagy nem tud, egyik olyan, mint a másik. — Jeles!

Ugy látszott, hogy Mariska és Piroksa egy leány két személyben; természeti csoda még az írásuk is hájszálig hasonlított egymáshoz.

De hogy melyik a Piroksa, melyik a Mariska, annak csak a piros és kékfülbevaló a megmondhatója, az pedig most rendszerint a hajfűrtök árnyékában bujdosott.

Igy mult el az ikrek pirkadó hajnala. Folyton folyvást csodálatot kelte minden s-omlélonél az isteni gondviselésnek e bámulatos két egyforma alkotásában.

Hanem azt, hogy miképen fog valaki választani tudni a kék és piros fülbevalók közül, vagy ha már az sikerülni fog, hát az esküvő előtt miként fog bizonyosságot szerezni a völegény arról, hogy melyik a Mariska, melyik a Piroksa. — az egyik-e az a bizonyos, vagy a másik és hogy nem cseréltek-e fülbevalót és mirtuszkorszorut az esküvő előtt — arra sokan kíváncsiak lehetnek, akik valaha szemtől-szembe látták a két iker testvért.

Heater Gyula.

ben keresik. Aesopi tarisznyaviselek az ilyen kutatók.

Korunk jelleme beteg, nagyon beteg s nincs más gyógyirja, mint a lelkiismeret szózata.

A mai ifjúság legnagyobb része csak profoma vallója a szerelemnek és a szegény leányok hisznek, mert azt képzelik, hogy udvarlók is oly tiszta erkölcsi anyaggal, és testi szerzetettel bírnak, mint ők. Tisztelet a kivétlenek.

Szegény leányok ... szegény boldogtalan leányok! ... kiknek szívében a szerelem Veszta lagja ég, de azt hivatlan kezek oltják és hamvasztják el!

Szegény leányok ... szegény boldogtalan leányok! ... — — — kik vártok, türtök, reméltek a jövőben, melynek a szívében voltaképen jelene sincs.

Ha mindezek után madártávlatból nézzük az ifjúság óceánját, azt látjuk, hogy a modern szelek által felkorbácsolt hullámok között élet-halál harcot viv a leány és a szerelem.

A zselizi ünnepély.

Ritka szép alkalom hozta össze a bars megyei gazdasági társaság nagy számát Zselizre, a gr. Breuner örökösök uradalmának székhelyén. Kherndl János az uradalom felügyelőjének ünnepelték 50 ezredős jubileumát. Az ünnepelt félszázad óta megszakítás nélkül ezen szép uradalomban folytatta tevékenységét és most, midön 69 év terhe nyomja vállait, a legjobb egészségnek örvendő folytatja azt. Már 1852-ben lépett be mint gazdasági titkár az akkor öv. gr. Esterházy Jánosné tulajdonát képező uradalomba atyjának oldalán, hi az uradalomnak ekkor igazgatója volt, s a leviharzott félszázad alatt nem csak tanuja, de főtenyezője volt annak a szép gazdasági fejlődésnek, a melyre ezen uradalom, melyet ma Bars megye gyöngyének neveznek, feljutott, 17000 hold kiterjedésű birtok ez, a melynek tulajdosa része az Istenölt megáldott Garamvölgyön terül el, s csak kisebb része csap át Hont megyébe, el egészen az Ipolyásig mellett levő Viskig.

Mindig jól kezelt uradalom híreben állott Zseliz, de egy kurta évtized óta rohamos átalakuláson ment át. Ma már 1600 holdat meghaladó területen termelik ott a cukorrépát, — gözkeke tudja televénydus földet és 18 kilométer gazdasági vasut köti össze marjoriát az állomással. Pompás üntözött rétei, tejgazdasága, szép belga véreire üzött lötenyészete és garam-kis saló kiünő borával, dus vadállományával, az uradalom méltán büszkélkedhetik. Midön Kherndl János az uradalom szolgálatába lépett, akkor gr. Esterházy Jánosné vejé, gr. Breuner volt az uradalom, Eunek fia gr. Breuner Ágost a grafenegi osztrák főúr, Szechenyi grófné férje lett aztán tulajdonosává a zselizi és vágvölgyi uradalmaknak, a mely utóbbit, mint erre sokan fejjára emékezt, a vágvölgyi szerencsétlen vasuti spekuláció nyelt el. Gróf Breuner Ágostnak 6 leánya maradt, kik mindannyian ferjhez mentek. És pedig Ratibor herceg, Auersperg Károly herceg, Whitehead volt fiumi torpedó gyáros, gr. Coudenhove, gr. Herberstein és gr. Stubenberg a vök. Az uradalmat a család együttessen kezeli és gr. Auersperg Károly, az osztrák urak házában a leányok és az osztrák agráriusok vezére, gyakorolja a családi felügyeletet az uradalom fölött.

Kherndl János tehát már a 3-ik családi generációt szolgálja az uradalomban, s hogy miként, azt legkésebben dokumentálja az, hogy a jubilaris ünnepélyre Auersperg Károly herceg maga is lejött Coudenhove Breuner Ernesztine grófnéval. Lejött egy szersmind Bécsből Schwab igazgató is, ki az összes családi birtokok főigazgatója és, daczára a hogy szinte titkóva volt, mejelent mindenfelől tekintélyes vendégsereg.

A vendégek közt nagy számmal volt képviselve a bars megyei gazdasági egyület is, a mely érdemeinek elismerésül már 5 év előtt választá meg Kherndl elnökévé, s természetesen teljes számban volt ott az uradalom tisztikara, az ünnepelésnek sokban osztályrészese és a környező vidék értelmisége.

Délelött 11 órakor vette kezdetét a gyülekezés és az érkezők már a fogadó termében találták Auersperg Károly herceget és fiatal sógorasszonyát, Coudenhove grófnét s rövi idő múlva kezdetét vehette a valóban magasztos lefolyá-u ünnepély.

Először is Auersperg herceg mondott a család nevében egy szívhez ható szép beszédet. Kiterjeszkedett arra, hogy immár 3 nemzedékét a családnak szolgálja az ünnepelt, törhetlen ragaszkodással, hűséggel és okos tapintattal. A család ezt annyival is fogadja inkább hálával, mert daczára a szükken rendelkezésére álló eszközöknek, jól értette az ünnepelt a birtokot jövedelmezteni és mindamellett fejleszteni is, hogy e kor színvonalára emelkedhessék. A család örül annak, hogy Kherndl daczára egy félszázad odaadó munkásságának, viruló egészségnek örvendő és ez jogos reményt nyujt arra, hogy a tetterejét továbbra is fogja a családnak és magyar hazájának, melyet mindig hazafias érülettel

szeretett, szentelhetni. Magyarországnak sok ilyen férfira volna szüksége, mint ön, mondomta a herceg.

Körülbé ül ezek voltak rövid kivonatban a herceg szavai és ezek rendkívüli mély hatást gyakoroltak a résztvevőkre és általános volt a megjegyzés, hogy hazánkban ily bensőséggel és melegséggel a magyar főurak részéről még aligha volt alkalmuk tapasztalhatni alkalmazottaik irányában a megérdemelt hűséges munka ilyen férfias nyíltszívű elismerését és dicsőítést.

A herceg üdvözlése után sorban jöttek a küdötségek. Kuder a János viski esperes a katolikus papságot, a zselizi református lelkész a református papságot vezették a nevükben to-macsolták szer-neseikvauataikat. Ezután Schwab, a grófi javak igazgatója az uradalmi tisztikar nevében beszélt, Ordódy Lajos a bars megyei gazdasági egyület tagjainak elen fejezte ki üdvözetet, nyomban utána Dombay Vilmos a bars megyei ötenyészeti bizottság elnöke tagjainak elen fejezte ki jó kívánatait, — kellemes volt hanna Dreyshok Sándor az oroszai cukorgyár igazgatóját, a ki 8 év előtt kerülve a vármegyébe, midön meg magyarul alig tudott s most az általa vezetett gyár tisztikarát vezetve, csinos magyar beszédben üdvözölte az ünnepeltet. Leidenfrost Tódor a lévai uradalom tisztikara nevében mondott üdvözetet. Utána a zselizi körjegyző vezette Zseliz város értelmiségét és végre a zselizi kisgazdák nevében fejezte ki egyszerű melegséggel egy kisgazda érzelmeit.

A küdötségek ezen nagy száma fogalmat nyujt arról az általános közkedveltségről, a melynek a ünnepelt részese.

Kherndl János az ő szokott szerénységével a könnyekig meghatva, csak nehezen volt képes túlaradó érzelmeinek befolyása alatt megköszönni, minden oldalról érőd üdvözléseket és elérzékenyvedve szorított kezet az üdvözölők nagy számával.

Ez után a herceg a mellésterembe vezette, a hol átadta neki a család emléktárgyait, melylyel ez alkalommal kedveskedtek neki. Egy gyönyörű nagy tömör ezüst szivarszelenczén, ott voltak a hat Breuner grófné manupropiái bevésve, — egy díszes ezüstkeretű arcképréma Auersperg Károly herceg arcképével volt a másik emléktárgy, — özvegy Breuner Ágostonné, született Szechenyi grófné pedig egy ezüst tálca ára vésette kedves üdvözetet és manupropiáját. Ezután Schwab igazgató adta át az uradalmi tisztikar tömör ezüstből készült ezüst kávés-servicét, a melyre szintén a tisztikar üdvözlése volt rávesve.

Mindenem emléktárgyakat az ünnepelt balás köszönettel fogadta. Nem soa vártatva jött az ádomás, a lucul t lakoma, a melyen 48-an vetek részt egy U alkban terített asztalon. Az asztalon Coudenhove grófné ült és midön a pecsenyet körülhordozni kezdettek, következett egy kedves jelenet, a mely viharos tetszésekre ragadta a társaságot. Fő állott pe-gos pohárát kezében a bajos Coudenhove grófné és a mi edes magyar nyelvükön, csengő szép hangon, jó magyaros ki-jesssel mondotta el az első poharköszöntőt Kherndl Janosra. Lehatatlan volt a tetszés, melyet a grófné poharköszöntője előidézett. Küdör eremek vetek erőt a társaságon, a melyet részint az hozott extasisba, hogy a grófné sem akart elmaradni hazaszerelmének nyilatgatásában, melyet a fiatal bajos ajkakkal, hogy zengzeng magyar nyelvünk hangjait hallhatta zengeni a fiatal bajos ajkakkor. Lelkesedés tekintetben vörösös pozsonyi dialekt jelenetek voltak részesei, a mely az ünnepeltre is képzelték mely hazas lett.

Utána Kuder a János esperes szólalt föl, aki poharköszöntőjében dicsőrettel emlekezett meg az ünnepeltnek magyar hazafias érületéről.

Károly János Bars megye főispánja, a vezetése alatt álló vármegye nevében fejezte ki rokonszeves szavakkal azon általános tiszteletet, a mely az egész megyében Kherndnek osztályrészül jut és köszöntötte fel őt nagy melegséggel.

Dombay Vilmos az ünnepelt nejét Huberch József urasszonyt köszöntötte föl, a derek magyar háziasszonyt, aki mint méltó hitvestarsa ferjének jogos részese az ő ünnepeltetésének.

Schwab uradalmi igazgató szellemes poharköszöntője ismét az ünnepeltnek szólott.

Ordódy Lajos a birtokos főuri család köszöntötte föl annak jelenlevő képviselőit. Ömmel üdvözölve őket saját magyar földjüknön, a mely őket hozzánk fűzi. Eddig, sajnos, csak olykor olykor látogattak le hozzánk vadászó kedvükben, a melyre a zselizi rendkívüli gazdag vadterület elég vonzó alkalmat nyujtott. De nem mondhatuk őket a mieinknek. Pedig az igazi patriarkális viszony csak ott fejlődhetik ki földesur nradalmi tisztjei és cselédjei között, a hol a benső és gyakori érintkezés megvan. Most azonban örvendő fordulat állott be. A zselizi grófi kastély nem lesz többé lakatlan. Az illusztris család egyik tagja gróf Coudenhove nevével már bevonnult az ősi kastélyba, hogy ezentul állandóan itt lakjanak, körülükben legyenek, valóban éljenek és haljanak. Ez a szép uradalom, a mely nem csak Bars megye gyöngye,

de a hazánknak büszkesége is, nem lesz tehát ezentul tulajdonosaik részéről elhagyatott, ők a mieink lesznek és legyenek is. Mondani sem kell, hogy kitörő lelkesedés követte a társaság részéről ezen kívánatokat.

Ez után Auersperg herceg szólalt föl, mint a Frauen Regiment képviselője (a 6 Breuner grófnót értette) és kedélyesen fűszerezett szavait a jelenlevő Kherndl ur-hölgyekre mondotta el.

Balogh János szintén a főuri családra üritette poharát és örömet nyilvánította a fölött, hogy körülükben tiszteletjök. A következő poharköszöntő Schwab uradalmi igazgatónak szólott, akinek a tisztikaral együtt nagy része van az uradalom felvirágzásában s aki mindig megmutatta, hogy a magyarok barátja.

Szulyovszky Dező Kherndl és Leidenfrost Tódor a kiterjedt és nagy tiszteletet érdemő Kherndl-családra, a melynek több kitünő tagja van jelen, nevezetesen a hirneves műegyetemi tanár, a pénzügyigazgató és többeen a fiatalabb generáció közül. — Konkoly Thege Sándor a hont megyeiek nevében, a hova az uradalomnak szinte nyulik egy része, szintén Kherndre üriti poharát, akit nem enged egészen át Bars megyének. És így tovább. Végül a nagy számban érkezett üdvözölő táviratokat olvasták föl. E közben pedig huzta a cigány, teőpöntjára emelkedett a jövedv s a mint a mokka leszürcsölte lett, csakhamar félre kerültek az asztalok és pördültek tánczra a fűgőbb ünnepők. Persze csárdással kezdtek, legelő Coudenhove grófné, akinek eleven temperamentumán meglátszott, hogy ereiben Eszterházy és Szechenyi vér is kering. — szóval az érzelmeikkel teit szívnek lüktetéseit, mint legtöbb esetben, itt is Terpsichore mozdulataiban érték el az utolsó felvonást,

De fűtyült a vonat és indultunk ki erre, ki arra, ép oly kedves, mint mély érzésekkel távozva a feledhetetlenül szép ünnepélyről.

S.

Barsvármegye székhely kérdéséhez.

Lámpunk egyik jó barátjától, megyei közéletünk egyik ismert férfiatól veszszük a következő sorokat: Tekintetes Szerkesztő ur! „El nem ismerjük, hogy Barsvármegyében székhely ke des volna! ? Mily merész axiómával kezdi a többek között „vármegyei érdekek“ foglalkozó ar.maróthi hetilap a „vármegyei vizsaly“ feliratu vezércikket az ez évi 44. számában. Igaz, hogy ez alatt a cím alatt tücsök és bogár egyaránt értendő, — pedig kar, mert bizony legalább 17 fiskális fozte, a kiken másnak ang van oka busulni, mint nekik, amennyiben Léva nem tehet érte, hogy a miniszter urak nekik kedvezőbb választ csak azért nem adhattak, mert hat — Ar-Maróth mert nem Léva! — (Lásd a miniszteri feleleteket.) — Ilyen viszonyok mellett kár előhuzakodni a notabilitásokkal, — kiknek nagy része a fogadás alkalmával be sem lett mutatva, sőt hallom egyike-másika ematt ünnetileg távozt is (a levaiak között külön egy sem lett bemutatva s így, — ugy tudom ott maradtak) — ezek nem ismerhetek meg meg kevesebbe azt a kérdést, — van-e székhely kérdés vagy nincs? — Csakis hazabeszédet gondolnak ugy az igeu tisztelt notabilitásnak mint az aszpán urnal (ki melegség mondva nem tartotta ilendonek a megyei határozathoz képest a levaiakkal is ott lenni, — hat meg a régi uzushoz képest a főjegyzovel, kinek a feliratokot kelet volna a levaiak küdötségekben, mint a megye határozatát átadni, o tempora o mores!) — ha nem tudnánk; miszerint a „Varmegyei vizsaly“ cikk mindent megfej. — Megvan benne: Te nyomorult csakis gymnasiummal bíró, küdöben egyaránt semmi multal, semmi forgaommal, semmi kultussal, semmi akcióval bíró nyomorult Léva, s akár mi Ar-Marót — Quos ego?! mert én vagyok az, aki voltam, a notabilitásoktól bevezetett — tót falu! (L. 1762. — ha volt!) Nos ezt az utóbbi szép szép számot költeni — nem szabadságom, — de igazság szeretetem írta ide, mert így van, bar költő csak akkor lehetnék, ha a maróthiak mellett tudnék hevülni. — Es ily körülmények mellett van tudomásom arról, hogy a „Megyei Part“ ez évi október hó 16-án Lévan tartott értekezleten ehatározta, miszerint nem fog kívánni rendkívüli megyei gyűlést, hanem a tolerancia alapelvén (Uram Isten! l. 1897. évi, a törvényesök ügyében tett határozatot) alapulva az ügyek fejlődését bevarja, s azután tesz. Nos tehát, hogy Óuok mar tettek, de ha nem tettek volna, oly felhívó után, hogy „Varmegyei székhely!“ a mi nálunk nincs és ne is adja Isten, hogy legyen, én indítványozom, helyezük helybe azt, a mit a cím cikke tagad, hogy igen is van Bars megyében „Székhely kérdés“ és tartunk új „megyei part“ gyűlést az iránt: legyen „Székhely kérdés“ a megyei rendkívüli gyűlés alkalmával kimondva, hogy „vármegyei székhelynek“ nem szabad lennie, mint azt jogos, törvényes és alkotmányos törekvésünknek kijelztszat cselező es ellenzetben levőnek kürtölk.

Tűzifa árverési hirdetmény.

A beszttercebányai püspöki uradalom írásbeli ajánlatokkal egybekapcsolt nyilvános árverés után áruba bocsátja az 1903. évi üzemszám szerint kihasználható következő **bükk** és **tölgy** tűzi- és hasznofát.

1. Barsberzencze község határában A. üzemszám I. vágássorozat 5 tag 27. osztágból 500 m³-re becsült tölgy hasznofát, — továbbá 500 m³-re becsült bükk hasznofát és 1180 m³-re becsült tűzifát a tövön.
2. Garam-Szöllös község határában A. üzemszám II. vágássorozat 23 tag 29. osztágból 500 m³-re becsült tölgyhasznofát a tövön.
3. Csejkő község határában A. üzemszám III. vágássorozat 31 tag 3. osztágból 1300 m³-re becsült tűzifát a tövön.
4. Némethi község határában C. üzemszám I. vágássorozat 18 tag 20. osztágból 2500 m³-re és C. üzemszám V. vágássorozat 8—9 tag 10—14. osztágból 1945 m³-re becsült tűzifát a tövön.

Bánatpénz fejében leteendő, illetve az ajánlatokhoz csatolandó:

1. a. a barsberzenczei hasznofára 600 korona
b. a barsberzenczei tűzifára 120 "
2. a. a garam-szöllösi hasznofára 300 "
3. a. a csejkői tűzifára 150 "
4. a. a némethi tűzifára a 20. osztágban 300 "
b. a némethi tűzifára a 10—14. osztágban 150 "

A zárt ajánlatokat tevőkről feltételezzük, hogy azok az árverési és szerződési feltételeket ismerik és magokat alávetik.

Az árverési és szerződési feltételek az uradalmi főerdésznél Barsberzenczén, — és az árverés napján Garam-Szent-Kereszten a püspöki palotában megtekinthetők.

Megjegyezzük, hogy a mennyiben megfelelő ajánlat tétetnek, az elősorolt pagonyoknak több évi fahozam is eladatik.

Az árverés

folyo évi november hó 15-én délelőtt 11 órakor

Garam-Szent-Kereszten a püspöki palotában fog megtartatni.

Kelt, Beszttercebányán 1902. évi november hó 6-án.

Dr. Tilles Béla s. k.
uradalmi ügyész.

Minden háziasszony

kérjen a legújabb érkezett s közvetlen a termelőtől importált első minőségű

New-Cuba-Kávéból

melynek aromája kitünő és természetes festetlen színű

Kilója 3 korona 20 fillér

4 1/2 kilogr. pósta csomag ára **13 kor. 50 fillér.**

Kapható: **KERN TESTVÉREKNÉL** Léván.

Jegyzet: fűd. eg. hogy a kávé ne legyen túl barnára pörkölve, mi által elveszti zamátját s kiizadja illó olaját.

China-ezüst árukból gyári raktár!
Minden óráért 2 évi lelkiismeretes jótállás!

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.
Videki megrendelések gyorsan és lelkiismeretesen teljesítetnek!

Ajánlja nagy választéku óra, ékszer, arany és ezüstáru raktárát, melyben mindenkor a legújabb divatu áruk bámulatos olcsó áron kaphatók.

Arany női óra	12.—	frutól kezdve
Arany férfi óra	20.—	"
Ezüst óra	6.—	"
Nikkel óra	3.—	"
Ingsóra	6.—	"
Arany gyűrű (14 karat)	2. 1/2	"
Arany fűgő (14 karat)	1. 1/2	"

Alkalmi ajándékoknak való különféle tárgyakból nagy választék.
Legfinomabb **chronometrikus** pontoságu óráküzönlegességek mindenkor raktáron vannak.

STEINER SÁNDOR
óras és ékszerész
Léván, Fötér. (Engel-fele ház.)

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát mindenféle arany, ezüst és ezüst doublé órákból, továbbá raktáron tartok arany, ezüst és fall órákat, eredeti Schvajezi gyarmány.

China ezüst gyári raktár. Nagy raktár valódi ezüst gyertyatartókban és ezüst evőeszközökben.

Óra és ékszer javítások lelkiismeretesen és jótállás mellett.

Mely tisztelettel
Steiner Sándor,
óras és ékszerész.

Látszeráru raktár és javítási műhely.

Videki megrendelések pontosan és juttanyosan eszközöltetnek.

Jó olcsó órákat
3 évi írásb. jótállással szállít magánosoknak

Konrad János
óras, arany és ezüst áruház
Brux-ből (Csehország)

Finom nickel rem. óra 3 ft. 15 kr.
Valódi ezüst " " 5 ft. 80 kr.
Valódi ezüst lánc " " 1 ft. 20 kr.
Nickel ebresztő óra " " 1 ft. 95 kr.
Czégem, cs. k. sa-sal lett kitűntve, számos arany és ezüst kiállítási érmeikkel és ezekre menő elismerő levelekkel.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

A legjobb hírű és legnagyobb hentesáru- és kolbászgyár.

Bécsi kóser meszarosok
egyesületének főraktára
Bécs II. Praterstrasse 52.

Ajánlja a t. cz. közönségnek és árusoknak legjobb gyártmányait mindenféle kolbászárú szalámi, füstölt nyelv stb. saját ölesű első rangu

hízott ökörhúsból

mindig friss áru, legnagyobb választékban.
naponként posta és vasúti küldemények.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.
Magyar Posta cheque száma 7984.

Gabonatisztító-rosták. Darálók. Morzsoló. Tizedes mérlegek.

Mezőgazdasági géppárosok raktára:
Kern Testvéreknel
Léván.

Arjegyzékek kívánatra Inyen és bérmentve küldetnek. Sackrendszerü egyetemes és mélyítő aczél ekék.

Cseplőgép.

Saját termésű
DESSERT-borok
(pecs-nye borok)
Holló Sándor pin-zéjából,
MERLOT
vörös bor
SÁRGA-MARGIT
fehér pecsenye bor.

Árak palacszk nélkül:

Merlot egész üveg	45 kr.
fél	25 kr.
"Hordóban hektoliterenként	40 ft.
Sárga-Margit egész liter	50 kr.
fél liter	25 kr.
Hordóban hektoliterenként	50 ft.

Palacszkok darabja 20 fillér, s üresen 20 fillért visszavétetnek.
Megrendeléseket elfogad:
Nyitrai és társa
Léván.

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölési alkalmaztatni közzéjénél, czúznál és meghútszónál.

Intés. Silányabb utazatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czegjeggyel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerertárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapestben.

Richter F. Ad. és társa,
csasz és kir. udvari szallitók.
Rudolstadt.

Paris 1900. Eredeti Grand Prix.

Singer varrógépek családi használatra

és
a legkülönbözőbb gyártási czélokra.

▶ Díjtalan oktatás a divatos műhimzés összes műszakaiból. ▶
Elektromos varrógéphajtással.

SINGER CO. varrógép részvény-társaság.

Léva, Kazinczyutca. 2.

Fióközletek a monarohia minden nagyobb városaiban.

